

[Alfred Andersen]

131, som netop er en konsekvens af, at vi vedtager lovforslag nr. L 130.

Bolvig (RV):

Vi behandler i dag et forslag om ændring af en lov, som mange udlændinge kalder enestående god og fremsynet. Selvfølgelig kan noget enestående godt blive bedre, men det giver i hvert tilfælde en stor forpligtelse, der kræver ekstraordinært megen omtanke. Samtidig med at både interesse og forståelse for naturværdierne er voksende i befolkningen, er der også i et lille land som Danmark med en ekspanderende industri og et intensivt landbrug en stadig risiko for, at erhvervsmæssige og økonomiske interesser kan støde sammen med fredningsmæssige hensyn. Det har undertiden skabt konflikter, og flere vil følge. Skal man undgå dem, kræver det planlægning, både lokalt, regionsvis og på landsplan, så man i det mindste kan undgå overraskelser og alt for hastige afgørelser.

Fredningen vil ofte komme til kort over for økonomiske og udviklingsmæssige interesser, hvorfor sagen har brug for dels en god lov, der kan værne naturen og de landskabelige værdier, dels nogle vagthunde, der kan råbe gevalt, når lovens intentioner og bestemmelser ikke bliver overholdt.

Min største betænkelighed ved ministerens på mange måder fortræffelige og udmærkede lovforslag er, at han agter at fjerne de bedste vagthunde, fredningsplanudvalgene. Disse udvalg har fungeret godt, med engagement, jordforbindelse og sagkundskab. Jeg tror, ministeren er enig med mig i, at fredningsplanudvalgene meget dygtigt har varetaget de langsigtede bevaringsinteresser over for politisk-økonomiske afgørelser hos kommunale myndigheder. Mange kommunale repræsentanter har jo fremhævet værdien af, at fredningsplanudvalgene har kunnet se bort netop fra lokale hensyn.

Formanden for overfredningsnævnet har da også fremhævet, at udvalgene har spillet en afgørende rolle af mindst samme betydning som de særlige fredningsdomstole, fredningsnævnene. Det er væsentligt at være klar over, at på fredningsområdet er beboermedbestemmelse ikke nok. De, der ejer de fredningsværdige områder, skal selvfølgelig både tages med på råd og have indflydelse, de lokale omboende brugere ligeså, og sådan er

det jo også i dag. Men ejeres og brugeres interesser er tit ikke entydige, og de er ikke altid naturens. Og selv om de er det, er de ofte både diffuse i udtrykket og alt for svage over for udviklingen.

Når nu fredningsplanudvalgene skal nedlægges – og jeg fornemmer, der er flertal herfor – er det i hvert tilfælde af altafgørende betydning, at afløserne, de amtslige fredningsadministrationer, placeres stærkest muligt: spørgsmålet om indplacering er synonymt med graden af indflydelse. Lederen af fredningsadministrationen, fredningsinspektøren, må have direkte adgang til et politisk udvalg. Vi burde overveje, om ikke opgaverne er så store og så alsidige – tænk blot på friluftslivets voksende betydning – at det ville være klogt at overveje at nedsætte et særligt politisk udvalg. Jeg er meget betænkelig ved at skulle godkende en indplacering under de tekniske udvalg. I givet fald frygter jeg, at fredningsinteresserne meget ofte vil blive overset.

Jeg kan se, lampen lyser, og derfor har jeg altså ikke rigtig tidsmæssig mulighed for at fremhæve de mange gode ting, der er i lovforslaget, for der er mange gode bestemmelser. Der er værnet om de våde områder; dér kan det radikale venstre helt medvirke. Ministeren har levet op til henstillinger herom fra Europarådet. Men det er også på høje tid, at vi stopper den kolossale formindskelse af søer, vandhuller og moser. Det er tragisk i område efter område at se, hvordan de store landskabelige og biologiske værdier, der er knyttet til disse vådområder, er blevet ødelagt gennem de sidste to generationer.

Vi kan tilslutte os forslaget bestemmelser om en samlet nyordning for konservatorer samt de angivne muligheder for regulering dels af færdslen på ubeboede øer, dels af motorbådssejlad. Jeg vil spørge ministeren, om ikke det burde overvejes at sikre vore tiloversblevne hedestrækninger gennem bestemmelser om, at hedeopdyrkning kun må finde sted med amtsrådets tilladelse, altså et værn for disse tiloversblevne hedestrækninger svarende til ministerens forslag om et værn for vore søer og vandhuller.

Alt i alt er det et godt forslag, og vi skal tilsige ministeren en positiv udvalgsbehandling. Men som sagt bør drøftelserne især dreje sig om at sikre fredningsplanudvalgenes